

Mirko Kunčič:

Pufka v klefki.

Cibi, cibi, tam za hribom —
tam je nekdam bil moj dom.
Tam je bela cerkvena,
v njej srebrna pesemca
z milim glasom: bim, bam, bom ...

Moja majka je kmetica
debelušna, brez napak.
Jaz pa zdaj sem gospodična,
mršava in bledolična,
kajpak, kajpak, kokodak!

Cibi, cibi — kakor roži
se mi včasih gorko stoži
po zelenih solnčnih brdih.
Toda — kdo iskal sočutja
pri ljudeh bi krutih, trdih ...?

V mraku poje: bim, bam, bom —
putka misli na svoj dom.

Privezani zvonik.

Zvonik v Gozdanji vasi je bil slabe volje. Imel je pa tudi vzrok za slabo voljo. Kaj si mislite: staremu častitljivemu zvoniku se pa kaj takega primeri! Privezali so ga kot psa! Prišli so iz mesta neki klepetavi pobje, so privlekli za seboj brezkončno dolg železen motvoz, ga pritrdili na drevesa in mlaje in nazadnje še zvonik privezali nanj.

Torej kaj takega naj dandanes mirno prenese star, častitljiv gospod? Zvonik je gledal z velikimi očmi, ki so imela za trepalnice lepe vetrnice, jezno dol na mestne pritlikavce, ki so zabili v njegovo stran velik kavelj in obesili nanj klobuček iz porcelana. No, tak zabit kavelj končno orjaka, kakor je zvonik, ne boli bolj ko človeka ubodljaj s šivanko in tudi klobuček iz porcelana ne bi bil nikomur napoti, saj se je celo

podal kot zal gumb na telovnik. Toda — motvoz! Da bi bil privezan — zvonik! — to je bilo silno zoper njegovo čast.

Stari gospod, ki je bil drugače kot uslužen cerkveni zvonik zelo krščanskega mišljenja, se je nenadno zagrizel v maščevalno misel. Zagledal se je čez hiše v obronek gozda in zaželel, naj bi prišli Turki in postrelili z lestev te drzneže, ki razbijajo tam spodaj in navezavajo. On, zvonik, je še poznal Turke. Saj še ni bilo dolgo, kar so bili tu, kvečjemu dvesto tristo let. Takrat so udelali vas, da je bila groza, in tudi njemu niso prizanesli. Zato je sovražil Turke kot uničevalce te župnije in je tedaj zvonil napol jezno napol veselo pesem, ko so jo končno popihali. Ampak — ta dan si jih je spet zaželel nazaj. Ali bi pognali te pobe, ki ga hočejo natvesti! Pri prvem strelu bi zginili.

Kajpak, takó je: če jih rabiš, Turke, takrat jih seveda ni. Ropotači doli so dovršili svoje delo in povlekli drug motvoz skozi vas in v gozd noter. Zvonik je bil privezan na dveh straneh.

O sramota! Kaj mu je zdaj pomagalo, če je imel že deset let prav čedno, svetlorjavo suktnjo; kaj mu je pomagalo, če mu je nedavno obljubil gospod župnik čisto nov rdeč klobuk; da, kaj mu je koristil njegov največji ponos, da je dobil pred dvajsetimi leti celo žepno uro, ki je prav šla! Stara solnčna ura, ki jo je nosil nekaj sto let, je bila končno precej zaprašena in no, kupili so mu čisto novo uro s pravimi številkami in kolesi. On je pa — v svojem ponosu in veselju — ves dan škilil nanjo, kako pozno je. Lepi časi so bili to! Zdaj je bilo pa vse proč: njegov nakit, njegova čast, njegova dobra volja. Privezan je bil!

Zvečerilo se je. Skozi luknjo v zvoniku je vlekkel veter kot ihteč dih in par mrzlih kapelj je spolzelo zvoniku čez oči.

Kaj je žalega storil svoji župniji, da mu zdaj prizadeva to sramoto? Ali ji ni pel veselo pesem vse nedelje in praznike? Ali je ni zmiraj tolažil, če se je duša poslovila? Ali ni stal zvesto na straži ob njenih grobovih, v viharnih nočeh nič manj ko v cvetnih dneh? Ali ni on prvi pozdravil vsakoga, ki se je vračal iz

tujine: Dobrodošel! In blesk svojega zlatega križa je sipal čez hiše in dvore, čez polje in gozd kot neprestan blagoslov.

Minulo je par dni. Spet se je zvečerilo.

Prišel je nekdo zvonit. Storil je svojo dolžnost zvonik, izpel je večerni blagoslov. Toda njegov glas je zvenel otožno in bolešno.

Spodaj so zaškripala vratca na pokopališče.

Prišla je mlada žena Marijana. Šla je naglo in hlastno. Njen pogled je begal po pokopališču. Pa se je zgrudila na kolena pred velikim križem, ki je stal pod lipo.

»Usmili se, Gospod, usmili se! Ne pripusti, da mi otrok umrje! Ne pripusti!«

Zvonik je vedel, kako bo. Čez par dni bodo peli njegovi zvonovi nad malim grobom in v to zvonjenje se bo utapljal materin jok in pelo bo: »Pet angelnov — pet krancelnov — pet angelnov...«

Zvonik je vedel, kako bo. Stara pesem to tekom stó in sto let. Matere jokajo na grobovih najbridkeje.

»Usmili se, Gospod! Ne pripusti, da mi otrok umrje!«

Spet zaškripljejo vrata. Stari gospod župnik pride. Gotovo zavoljo Marijané.

»Zdravnika bo treba poklicati!« ji reče.

Žena ga pogleda kot blazna. »Zdravnika? Preden pride kdo v mesto in zdravniku dopove in zdravnik pride in otroka preišče, preden je spet v mesto nazaj in od tam pošlje zdravila, je otrok mrtev, je otrok mrtev.«

Tedaj je župnik nekaj rekel, česar zvonik čisto nič ni razumel; rekel je: »Telefoniral bom zdravniku!« In je potegnil jokajočo Marijano s seboj.

Kaj bo zdravniku —? Telefoniral? Pa kaj je to? Tisto je bilo res: zvonikovi možgani so bili že malo trbli in prav potruditi se je moral, če je hotel razumeti nove reči. Zato je bilo pa njegovo srce dobro in usmiljen je njegovo zelo občutljivo.

O, kakšen prečuden večer je potem to bil! Zvonik je stal in prisluškoval z vsemi štirimi in naenkrat je zaslišal glas starega župnika. Poškilil je dol, na poko-

pališče, na vaško cesto, a župnika ni bilo videti nikjer. Njegov glas je bil sicer nekoliko votel, pa vendar dovolj razločen, da je razumel zvonik vsako besedo.

Torej župnik, ki je bil vendar v Gozdanji vasi, je govoril z zdravnikom, ki je bil v mestu! Obrazložil mu je, kako je z Marijaninim otrokom, in zdravnik je rekel, seveda, da je to davica in da bo takoj prišel in otroka cepil in da bo otrok pač ozdravel.

Tako osupel zvonik še nikoli ni bil v svojem dolgem življenju, in ko je uro kesneje res ropotal voz z zdravnikom skozi vas, je zvoniku pohajala sapa in pri srcu ga je stiskalo.

Ko je zdravnik odhajal, ga je župnik kos pota spremil skozi vas, in zvonik je slišal, kaj sta govorila, ko sta šla mimo. »To je vendar dobro, da imate zdaj električno napeljavo,« je rekel zdravnik, »pri tem otroku je bil zadnji čas.«

»Da,« je rekel župnik, »v svojih mladih letih bi si ne bil mogel misliti, da bodo kdaj pritrdili žico na moj stari zvonik in da bom mogel govoriti po tej žici čez hribe in doline.«

»Pač nov čas.«

»In ne slab čas!« je rekel župnik.

Moža sta se ločila. Zvonik je lovil sapo. Torej ta motvoz, na katerem je on privezan, je žica in po tej žici je moči govoriti tja v mesto. Zvonik je razmišljal, da so pokali tramovi v njegovih možganih; toda ni doumel, kako je to mogoče.

Polastila se ga je velika žalost. Težko je dihal in rekel sam pri sebi: »Če že več ne razumem svoje župnije, si želim, da bi bil rajši mrtev. Znabiti le pridejo Turki in me ustrelje, ali pa me ljudje poderó in si pozidajo nov in pametnejši zvonik!«

Tako je stal žalosten vso noč. Drugo jutro je pa zaslišal iz žice glas gospoda župnika. Ta je govoril s krovcem v mestu in je res naročil nov rdeč klobuk za zvonik. »Moramo starega gospoda malo izlikati,« je rekel, »zdaj, ko je dobil še postransko službo in postal celó uradnik pri telefonu.«

»Uradnik pri telefonu! Lepa je ta! Postaneš uradnik in toliko veš o tem ko za svojo smrt!« Toda odslej

mora biti to drugače. Takó bo telefoniral, da bo vse škripalo okrog njega.

Naenkrat je postal zvonik najboljše volje. Pogledal je na svojo uro — devet bo! Ako bo krovček tako uren, kot je bil predvčerašnjim zdravnik, potem se bo lahko ta reč z rdečim klobukom ob desetih že začela.

Tako naglo seveda ni šlo. Pa kljub temu je bil zvonik ves iz sebe od sreče; vedel je, da je še vedno koristen svoji župniji.

Tako je še tudi na novih potih vladal stari Bog. In visoko nad župnijo je dvigal zvonik svoj zlati križ.
(Paul Keller.)

Radivoj Rehar:

Velikonočna.

*Vrba v polju že rumene
drobne svoje jančke žene,
sneg po gorah že kopní.*

*Sem od morja veter piše,
solnce pne se vedno više,
ptička v logu žvrgoli.*

*Svetijo se v polju plugi,
žuborijo vode v strugi,
vse brzi in vse hiti...*

*S cvetjem, vdetim v laske zlate,
pómład gre čez rožne trate
v solčno jutro svojih dni.*

